

Psathyrella jacobssonii

Skuggspröding

Storsvampar, Basidiesvampar

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Kunskapsbrist (DD)

Klass: *Agaricomycetes*, **Ordning:** *Agaricales*, **Familj:** *Psathyrellaceae*, **Släkte:** *Psathyrella* (sprödingar), **Art:** *Psathyrella jacobssonii* - skuggspröding Örstadius **Synonymer:**

Kännetecken

Skuggspröding har en hatt som är 15–30 mm bred, konisk – konvex eller klockformad, sedan utbredd med puckel, som ung mörkt rödbrun men bleknar med åldern, svagt strimmig i kanten, hygroman, vid upptorkning blekt brun utan rosa inslag. Velumet är kraftigt utbildat och sitter hos unga fruktkroppar kvar som flockiga fjäll på hela hattytan. Lamellerna är täta och som mogna mörkt bruna med vitflockig egg. Foten är lång med rotlik förlängning, ganska styv, ljus brun, flockig – fibrig. Sporererna är 10,5–13 x 6–7 µm, elliptiska med tydlig groddpor. Den har rikligt med spolförmiga cheilocystider + spridda pleurocystider av samma form. Skivegg och cystider är hos färska exemplar täckta av droppar, som färgas gröna i ammoniaklösning. Skuggsprödingen tillhör en grupp spensliga sprödingar som kännetecknas av stora sporer samt ofta en kort rotlik förlängning på foten. Det ymnigare velumet, den grönfärgade lamelleggen och växtmiljön skiljer skuggsprödingen från andra arter i gruppen, t.ex. ullkantad spröding, *Psathyrella microrrhiza*.

Utbredning och status

Arten är hittills bara känd från Sverige och Finland. I Sverige finns tre fyndplatser registrerade: Blankered i Timmele, Västergötland, Fiby urskog i Uppland och Julåsen i Borgsjö, Medelpad. I Finland är den funnen sex gånger. Eftersom arten är så nybeskriven och föga känd kan man dock räkna med att mörkertalet är mycket stort, även om arten rimligtvis måste vara sällsynt. Säkerligen kommer den att hittas på många nya lokaler vid eftersök i framtiden, kanske främst norrut. De få fynden hittills antyder att skuggsprödingen har en boreal utbredning.

Ekologi

Skuggspröding är en förnasvamp som växer enstaka eller gruppvis på marken i skog. Gemensamt för fynden tycks vara att arten växer i mycket fuktig skogsmark, särskilt i eller i kanten av rikkärr. De tre svenska lokalerna är välkända bland mykologer för sin rika svampflora.

Hot

Arten hotas främst av att lämpliga ståndorter förstörs genom kalavverkning eller dikning och dränering av sumpig skogsmark.

Åtgärder

Kända lokaler bör inte kalavverkas eller utsättas för skogsdikning. Bör eftersökas på lämpliga lokaler för att få en bättre uppfattning om utbredning och frekvens.

Litteratur

Örstadius, L. 2001. *Psathyrella jacobssonii*, a new species with green staining gill edge in solution of ammonia. *Windahlia* 24:15–18.

Författare

Stig Jacobsson 2005.